

Početna Stranica > ... > Vaša Prava > Optuženik (kazneni Postupak) > Moja prava tijekom istrage kaznenog djela

Moja prava tijekom istrage kaznenog djela

A. Ako sam strani državljanin, utječe li to na istragu?

Ne.

B. Koje su faze istrage?

i. Faza prikupljanja dokaza / ovlasti istražitelja

Svaki službenik nadležan za istragu može od bilo koje osobe za koju ima razloga pretpostaviti da je upoznata s činjenicama ili okolnostima kaznenih djela koja istražuje zahtijevati da se pojavi u vrijeme i na mjestu koje službenik može opravdano odrediti u svrhu ispitivanja i uzimanja izjave te osobe o tom kaznenom djelu.

ii. Policijski pritvor

- Osoba koja je uhićena i zadržana ima pravo tražiti da se njoj ili njezinu odvjetniku pravodobno odobri pristup bitnim dokumentima koji su relevantni za konkretan predmet i koji su u posjedu državnog odvjetništva, a koji su potrebni za učinkovito osporavanje zakonitosti uhićenja i zadržavanja.
- «Bitni dokumenti» su preslika naloga za uhićenje i naloga za zadržavanje te preslika zahtjeva i izjave na temelju kojih je nalog izdan.
- Ako se suci pruže dokazi da istražne radnje o počinjenju kaznenog djela za koje je osoba uhićena nisu dovršene, on može prema zakonu, neovisno o tome ima li ovlast odlučivati o kaznenom djelu u vezi s kojim se provodi ispitivanje, na zahtjev policijskog službenika razine glavnog inspektora ili višeg čina ponekad odrediti da se uhićena osoba zadrži u policijskom pritvoru najdulje osam dana i u svakom slučaju kad to sud smatra prikladnim, pri čemu se dan nakon izdavanja naloga za policijski pritvor smatra prvim danom policijskog pritvora.

iii. Ispitivanje

- Službenik nadležan za istragu može zabilježiti svaki iskaz osobe koja se ispituje, koji se zatim čita toj osobi, koja ga potom potpisuje ili, ako je nepismena, na iskaz stavlja poseban znak. Ako osoba to odbije učiniti, službenik nadležan za istragu na kraj iskaza upisuje informaciju o odbijanju te, ako je utvrđen, navodi i razlog odbijanja te sâm potpisuje iskaz.
- Svaki takav iskaz, ako se dokaže da je bio dobrovoljan, prihvaća se kao dokaz u svakom kaznenom postupku protiv osobe koja ga je dala.
- Svatko tko se bez opravdanog razloga odbije pojaviti na mjestu i u vrijeme koje službenik nadležan za istragu odredi za ispitivanje, kriv je za kazneno djelo i kaznit će se kaznom zatvora do godine dana ili novčanom kaznom do tisuću funti ili objema navedenim kaznenim sankcijama.
- Ako tijekom istrage kaznenog djela zaključi da je određeni dokument potreban ili poželjan za potrebe istrage, službenik nadležan za istragu osobi koja taj dokument ima ili za koju se smatra da ga ima u svojem posjedu ili pod svojim nadzorom može izdati pisani nalog da ga dostavi na određeno mjesto i u vrijeme kako je navedeno u nalogu. Smatra se da je svaka osoba koja prema nalogu mora dostaviti dokument postupila u skladu s nalogom ako pošalje dokument umjesto da se osobno pojavi u tu svrhu.
- Svatko tko bez opravdanog razloga odbije predložiti bilo koji dokument u skladu s nalogom prema ovom članku kriv je za kazneno djelo i kaznit će se kaznom zatvora do tri godine ili novčanom kaznom do tisuću petsto funti ili objema navedenim kaznenim sankcijama.

iv. Istražni zatvor

Ako to smatra prikladnim, svaki sud može odgoditi suđenje u bilo kojem predmetu o kojem odlučuje te na temelju takve odgode optuženika pustiti iz istražnog zatvora pod uvjetima koje smatra opravdanim ili mu odrediti zadržavanje u istražnom zatvoru.

C. Koja su moja prava tijekom istrage?

i. Koja su moja prava povezana s tumačenjem i prevođenjem?

Osumnjičenici koji ne razumiju jezik kojim se služe policija ili

druga nadležna tijela imaju pravo na besplatnu pomoć tumača. Tumač

može pomoći osumnjičenicima da razgovaraju sa svojim odvjetnikom, a sadržaj te komunikacije mora čuvati povjerljivim. Osim toga, osumnjičenici imaju sljedeća prava:

- Ako su uhićeni izvan policijske postaje, a policijski službenik koji je izvršio uhićenje ne govori jezik koji osumnjičenici razumiju i ne može ih uputiti u prava ili nema potrebna sredstva za to kad je izvan postaje, službenik obavještuje istražitelja koji će organizirati da se osumnjičenici obavijeste odmah, a u svakom slučaju prije početka istrage.
- Ako osumnjičenici ne mogu komunicirati s odvjetnikom po svojem izboru na jeziku koji razumiju, na zahtjev tog odvjetnika ispitivanju može prisustvovati tumač ili druga osoba koja može omogućiti komunikaciju odvjetnika s osumnjičenicima na njima razumljivom jeziku.
- Nadalje, ako osumnjičenici ne mogu komunicirati s liječnikom na jeziku koji razumiju, liječničkom pregledu, liječenju i liječničkoj kontroli može prisustvovati tumač ili druga osoba koja može omogućiti komunikaciju liječnika s osumnjičenicima na njima razumljivom jeziku.
- Osim toga, osumnjičenici imaju pravo na besplatan prijevod svih bitnih dokumenata (uhidbeni nalog i/ili rješenje o određivanju istražnog zatvora, optužnica, bilo koja sudska odluka i nalog u postupku te bilo koji drugi dokument koje nadležno tijelo smatra bitnim). U određenim slučajevima može se omogućiti usmeni prijevod i/ili usmeni sažetak bitnih dokumenata.

ii. Koja su moja prava na informacije i uvid u spis predmeta?

Nakon uhićenja i određivanja istražnog zatvora osumnjičenici ili njihov odvjetnik imaju pravo pristupa bitnim dokumentima (preslika uhidbenog naloga i rješenja o određivanju istražnog zatvora, preslika zahtjeva i izjave na temelju koje je izdan nalog) koji su im potrebni za osporavanje zakonitosti uhićenja osumnjičenika ili određivanja istražnog zatvora protiv njega. Ako se postupak vodi pred sudom, osumnjičenici ili njihov odvjetnik imaju pravo na pristup iskazima i dokumentima prikupljenima tijekom istrage predmeta u vezi s kaznenim djelom za koje su optuženi.

iii. Koje je moje pravo na pristup odvjetniku i na obavješćivanje treće strane o mojoj situaciji?

Pravo na pristup odvjetniku

Osumnjičenici imaju pravo razgovarati s odvjetnikom nasamo. Odvjetnik je neovisan od policije, koja osumnjičeniku može pomoći da s njim kontaktira.

U skladu sa zakonom, osumnjičenici imaju i sljedeća prava:

- Neposredno nakon uhićenja i bez nepotrebne odgode osumnjičenici imaju pravo sami telefonski kontaktirati odvjetnika po svojem izboru, bez prisutnosti druge osobe.
Osumnjičenici imaju pravo na pristup odvjetniku u bilo kojem od sljedećih trenutaka, ovisno o tome koji od njih prije nastupi:

(a) prije ispitivanja koje provodi policija ili bilo koje drugo nadležno tijelo

(b) pravodobno prije dovođenja na sud

(c) tijekom istrage ili prikupljanja dokaza koje provodi policija ili bilo koje drugo nadležno tijelo

(d) bez nepotrebne odgode nakon oduzimanja slobode.

- Pristup odvjetniku uključuje pravo:

(a) na privatni sastanak i kontakt s odvjetnikom koji ih zastupa, u bilo kojem trenutku

(b) zatražiti prisustvo i sudjelovanje odvjetnika tijekom ispitivanja kako bi se osumnjičenicima dala pojašnjenja u vezi s postupkom koji slijedi i kako bi ih se savjetovalo o njihovim postupovnim pravima povezanim s ispitivanjem

(c) zatražiti prisustvo odvjetnika tijekom istrage ili prikupljanja dokaza ako im je dopušteno imati odvjetnika koji je prisutan tijekom predmetnog ispitivanja.

Policija se mora pridržavati povjerljivosti koja se odnosi na komunikaciju između osumnjičenika i njegova odvjetnika tijekom sastanaka, dopisivanja, telefonskih razgovora i svih ostalih dopuštenih oblika komunikacije između osumnjičenika i njihovih odvjetnika.

- U svakom slučaju, popis imena i telefonskih brojeva svih odvjetnika upisanih u «registar odvjetnika koji se bave tom profesijom» mora biti dostupan osumnjičenicima odmah nakon uhićenja ili odmah nakon što su privedeni u policijsku postaju ako su uhićeni izvan nje.
- Kad su zadržani na policiji, osumnjičenici imaju pravo u svrhu obrane u svakom trenutku održavati povjerljive sastanke sa svojim odvjetnikom u zatvorskom objektu u kojem se nalaze, na posebno određenom mjestu gdje ih ne vidi ili ne čuje nijedan policijski službenik, i pravo da tijekom razgovora od odvjetnika dobiju povjerljive pisane ili usmene upute.
- Ako ne žele da ih zastupa odvjetnik, osumnjičenici o tome obavješćuju osobu koja je odgovorna za zatvorski objekt u pisanom obliku, popunjavanjem odgovarajućeg obrasca. Nadalje, osumnjičenici se obavješćuju da svako odricanje od prava na pristup odvjetniku može utjecati na učinkovitost njihove obrane.
- Ako je osoba mlađa od osamnaest godina, ispitivanje se provodi u prisutnosti njezina odvjetnika. Osim toga, roditelji ili skrbnici maloljetnika imaju pravo biti prisutni tijekom razgovora s odvjetnikom maloljetnika.
- Ako zbog duševne bolesti ili tjelesnog invaliditeta osumnjičenik ne može ostvariti svoje pravo kontaktiranja odvjetnika bez tuđe pomoći, to pravo može ostvariti uz pomoć i/ili u nazočnosti službenika državne medicinske i/ili socijalne službe, i to u najkraćem mogućem roku nakon uhićenja. Nadalje, ako osumnjičenik ne razumije svoja prava zbog duševne bolesti, ispituje se u nazočnosti svojeg odvjetnika.

Privremeno odstupanje od prava na pristup odvjetniku

Privremeno odstupanje od prava osumnjičenika na pristup odvjetniku nakon oduzimanja slobode, bez nepotrebne odgode, dopušteno je u iznimnim okolnostima i samo tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, i to kad zbog zemljopisne udaljenosti nije moguće zajamčiti pravo na pristup odvjetniku.

- Nadalje, privremeno odstupanje od prava na pristup odvjetniku može se dopustiti, u iznimnim okolnostima, tijekom faze koja prethodi sudskom postupku i ako je to opravdano posebnim okolnostima predmeta, zbog jednog od sljedećih nužnih razloga:

i. postoji hitna potreba za sprečavanjem ozbiljnih štetnih posljedica za život, slobodu ili fizički integritet osobe

ii. postoji hitna potreba za neposrednim djelovanjem policije radi sprečavanja ozbiljne opasnosti za kazneni postupak.

- Međutim, ta privremena odstupanja:

i. moraju biti razmjerna i ne prelaziti ono što je potrebno

ii. moraju biti strogo vremenski ograničena

iii. ne smiju se temeljiti isključivo na vrsti ili težini navodnog kaznenog djela i

iv. ne smiju narušavati cjelokupnu pravičnost postupka.

- Ako osumnjičenicima nije dopušteno ostvariti prava u pogledu:

i. pristupa odvjetniku nakon oduzimanja slobode, bez nepotrebne odgode

ii. osobnih sastanaka i komunikacije sa svojim odvjetnikom i

iii. prisustvovanja i sudjelovanja njihova odvjetnika tijekom ispitivanja i tijekom istrage ili prikupljanja dokaza, kad se prvi put pojave pred sudom ili na datum prve rasprave u svojem predmetu, mogu zatražiti od suda da ispita razloge zbog kojih im nije bilo dopušteno ostvariti ta prava.

Obavješćivanje treće strane o vašem uhićenju ili istražnom zatvoru / obavješćivanje vašeg konzulata ili veleposlanstva

Nakon uhićenja ili određivanja istražnog zatvora osumnjičenici obavješćuju policiju ako žele sami nekoga kontaktirati telefonom, tj. člana obitelji ili poslodavca, kako bi ga obavijestili o zadržavanju. U određenim slučajevima pravo obavješćivanja treće osobe o zadržavanju osumnjičenika može se privremeno ograničiti. U tim će slučajevima policija o tome obavijestiti te osobe.

Osumnjičenici koji su strani državljani obavješćuju policiju ako žele sami telefonom kontaktirati konzularno predstavništvo ili veleposlanstvo svoje države. Nadalje, policiju obavješćuju i ako žele kontaktirati službenika konzularnog predstavništva ili veleposlanstva svoje države. S tim u vezi, strani se državljani obavješćuju da odricanje od prava na obavješćivanje i kontaktiranje njihova konzularnog predstavništva ili veleposlanstva može utjecati na njih osobno.

U skladu sa zakonom, osumnjičenici imaju i sljedeća prava:

- Neposredno nakon uhićenja i bez nepotrebne odgode te u nazočnosti policijskog službenika imaju pravo telefonski sami kontaktirati srodnika ili poslodavca ili drugu osobu po svojem izboru, a ako su mlađi od 18 godina, roditelja ili skrbnika, da ih obavijeste o svojem uhićenju te o tome u kojoj se policijskoj postaji ili zatvorskom objektu nalaze ili će biti zadržani u pritvoru.
- Ako zbog duševne bolesti ili tjelesnog invaliditeta ne mogu ostvariti svoje pravo na kontakt s prethodno navedenim osobama, mogu ga ostvariti uz pomoć i/ili u nazočnosti službenika državne medicinske i/ili socijalne službe, i to u najkraćem mogućem roku nakon uhićenja.
- Strani državljani isto tako imaju pravo bez nepotrebne odgode i što prije nakon uhićenja te u nazočnosti policijskog službenika sami telefonski kontaktirati konzularno ili diplomatsko predstavništvo države čiji su državljani u Republici Cipru da ih obavijeste o svojem uhićenju ili zadržavanju te o tome u kojoj se policijskoj postaji ili zatvorskom objektu nalaze ili će biti zadržani u pritvoru. Ako u Republici Cipru ne postoji nadležno konzularno ili diplomatsko predstavništvo, strani se državljani mogu obratiti Povjereniku za upravu i zaštitu ljudskih prava (ombudsmanu) Republike Cipra. Ako su državljani dviju ili više država, mogu odabrati konzularno predstavništvo ili diplomatska predstavništva koja žele obavijestiti o oduzimanju slobode i koja žele kontaktirati. Nadalje, ako to žele, imaju pravo kontaktirati, biti posjećeni, razgovarati i dopisivati se s navedenim tijelima te organizirati da ih ona zastupaju ako tijela u tom pogledu nemaju prigovora.
- Ako zbog duševne bolesti očito ne mogu shvatiti ili biti obaviješteni da imaju prethodno navedena prava na kontakte ili ne mogu u potpunosti razumjeti svoje pravo na ostvarivanje tih prava, policijski službenik obavješćuje konzularno ili diplomatsko predstavništvo ili Povjerenika za upravu i zaštitu ljudskih prava (ombudsmana) Republike Cipra.
- Isto tako, obavješćuje ih se da odricanje od prava na obavješćivanje i kontaktiranje trećih osoba, rodbine, poslodavca ili nadležnih konzularnih tijela može utjecati na njih osobno.
- Ako zbog duševne bolesti očito ne mogu shvatiti ili biti obaviješteni da imaju pravo na kontakte ili ne mogu u potpunosti razumjeti pravo na ostvarivanje navedenih prava, policija odmah nakon uhićenja naziva rodbinu uhićenika kako bi je obavijestila o uhićenju te o tome u kojoj se policijskoj postaji ili zatvorskom objektu osoba nalazi ili će biti zadržana u pritvoru.

Privremeno odstupanje od prava na kontakt s rodbinom / osobom po vašem izboru / vašim poslodavcem

- Pravo na kontakt osumnjičenika s rodbinom ili osobom po izboru ili s poslodavcem i pravo na obavješćivanje osoba koje vrše roditeljsku odgovornost (ako je riječ o osobi mlađoj od 18 godina) neće se odobriti odmah nakon uhićenja ako je to opravdano posebnim okolnostima predmeta, zbog jednog od sljedećih nužnih

razloga:

(a) postoji hitna potreba za sprečavanjem ozbiljnih štetnih posljedica za život, slobodu ili fizički integritet osobe ili

(b) postoji hitna potreba za sprečavanjem nastanka značajne opasnosti za kazneni postupak te pod uvjetom da je odstupanje:

- i. razmjerno i ne prelazi ono što je potrebno
- ii. strogo vremenski ograničeno
- iii. ne temelji se isključivo na vrsti ili težini navodnog kaznenog djela i
- iv. ne narušava cjelokupnu pravičnost postupka.

- Ako je to opravdano hitnom potrebom ili jednakovrijednim operativnim zahtjevima, osumnjičenicima se ne daje pravo da kontaktiraju treću osobu (rodbinu ili poslodavca ili drugu osobu po njihovu izboru) odmah nakon uhićenja.
- Ako im nije dopušteno ostvariti prava da:
 - i. obavijeste i kontaktiraju rodbinu ili osobu po svojem izboru ili poslodavca
 - ii. obavijeste osobe koje vrše roditeljsku odgovornost o uhićenju osobe mlađe od 18 godina, osumnjičenicima, kad se prvi put pojave pred sudom ili na datum prve rasprave u svojem predmetu, mogu zatražiti od suda da ispita razloge zbog kojih im nije bilo dopušteno ostvariti ta prava.
- Ako se navedena privremena odstupanja primjenjuju na osobu mlađu od 18 godina, policija će bez nepotrebne odgode obavijestiti službe za socijalnu skrb, povjerenika za zaštitu dječjih prava i svako drugo tijelo nadležno za zaštitu i dobrobit djece o oduzimanju slobode maloljetnoj osobi.

iv. Koje je moje pravo na besplatnu pravnu pomoć?

Ako osumnjičenicima nemaju dovoljno sredstava da ostvare svoje

pravo na pristup odvjetniku tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, mogu to prijaviti policijskom službeniku odgovornom za ispitivanje nakon potpisivanja odgovarajućeg obrasca. Tad se osumnjičenicima daje popis s imenima i telefonskim brojevima odvjetnika zainteresiranih za pružanje usluga. Osumnjičenicima potvrđuju primitak popisa. Policijski službenik obavješćuje odvjetnika kojeg osumnjičenicima izaberu.

Ako žele da im se usluge odvjetnika pruže besplatno, osumnjičenicima mogu podnijeti odgovarajući zahtjev sudu pred koji su izvedeni, a sud će ispitati njihov zahtjev.

v. Što je važno znati o sljedećem:

1. Pretpostavci nedužnosti

Svaka osoba koja je osumnjičena ili optužena za počinjenje kaznenog djela smatra se nedužnom sve dok se prema zakonu ne proglašava krivom.

Pravno načelo koje se odnosi na pretpostavku nedužnosti primjenjuje se na fizičku osobu u kaznenom postupku od trenutka kad je osumnjičena ili optužena za počinjenje kaznenog djela do okončanja postupka pravomoćnom sudskom odlukom.

2. Pravu braniti se šutnjom i pravo osobe da samu sebe ne izloži kaznenom progonu

Pri ispitivanju koje provodi policija ili drugo nadležno tijelo osumnjičenicima ne moraju odgovarati na pitanja o navodnom kaznenom djelu. Isto tako, kad se traži davanje izjave ili odgovaranje na pitanja, osumnjičenicima nisu

obvezni dostaviti dokaze ili dokumente ili dati informacije koje bi mogle dovesti do samoinkriminacije.

3. Teretu dokaza

Policija je odgovorna za prikupljanje dokaza na temelju kojih se izvan svake sumnje utvrđuju kaznena djela koja se istražuju. Optuženici imaju pravo dati vlastitu verziju činjenica te istražnim tijelima dati iskaz ili odgovor na optužnicu kojima se potvrđuje njihova verzija ili nedužnost.

vi. Koje su posebne zaštitne mjere za djecu?

1. Kaznena odgovornost

Osoba mlađa od 14 godina nije kazneno odgovorna ni za jedno djelo ili propust (glava 154., članak 14.) te ne može biti uhićena. Od nje se traži da se pojavi u policijskoj postaji u pratnji roditelja/skrbnika ako se njezina prisutnost smatra potrebnom.

2. Uhićenje

- Kad je to moguće, treba izbjegavati uhićenje maloljetne osobe. Uhićenje maloljetne osobe mora se provesti u skladu sa zakonom i upotrijebiti samo kao krajnja mjera te imati najkraće moguće trajanje.
- Kada je maloljetna osoba uhićena, primjenjuje se postupak uhićenja (navođenje informacija, sudskih pravila, pouka o pravima itd.).
- Pri uhićenju moraju se uzeti u obzir dob, zrelost i ranjivost djece.
- Nadalje, svaka odluka u vezi s uhićenjem djeteta trebala bi se temeljiti na najboljem interesu djeteta.
- Djeca koja su uhićena obavješćuju se o postupcima koji će slijediti na razumljiv način s obzirom na njihovu dob i zrelost.
- Lisice se ne smiju upotrijebiti, osim ako je to nužno i uzimajući u obzir uvjete utvrđene policijskim propisom 5/39.
- Upotreba policijske palice dopuštena je samo u krajnjoj nuždi i pod uvjetima utvrđenima u policijskom propisu 5/38.
- Pretragu tijela provodi policijski službenik istog spola.

3. Pravno zastupanje i druga prava

- Obavješćivanje maloljetne osobe o pravu da sama, bez prisutnosti druge osobe, telefonski kontaktira odvjetnika po svojem izboru.
- Obavješćivanje maloljetne osobe o pravu na besplatnu pravnu pomoć ako nema dovoljno sredstava.
- Obavješćivanje maloljetne osobe o pravu da u prisutnosti policijskog službenika telefonski kontaktira svoje roditelje/skrbnike i obavijesti ih o uhićenju te o tome u kojoj se policijskoj postaji ili zatvorskom objektu nalazi ili će biti zadržana u pritvoru.
- Roditelji/skrbnici obavješćuju se odmah. Kontaktiranje roditelja/skrbnika u svrhu obavješćivanja može se odgoditi i provesti u roku od 12 sati nakon uhićenja ako postoji osnovana sumnja da ostvarivanje prava na kontakt neposredno nakon uhićenja može:
 - (a) dovesti do uništenja ili prikrivanja dokaza koji se odnose na razjašnjenje kaznenog djela ili
 - (b) spriječiti uhićenje ili ispitivanje druge osobe povezane s kaznenim djelom ili dovesti do njezina bijega ili
 - (c) dovesti do počinjenja drugog kaznenog djela ili do smrti ili tjelesne ozljede bilo koje osobe ili
 - (d) dovesti do štete za interese sigurnosti Republike Cipra ili ustavni ili javni poredak ili do zlouporabe pravosudnog sustava.
- Obavješćivanje roditelja/skrbnika maloljetnog djeteta koje provodi i policija (podredno) o uhićenju i zatvorskom objektu u koji se dijete (namjerava) smjestiti. Unos odgovarajućeg zapisa u istražni spis.
- Ako se to smatra potrebnim i u interesu maloljetnog djeteta, o uhićenju može biti obaviještena i služba za socijalnu skrb.

4. Ispitivanje

- Službenik nadležan za istragu ne može započeti ispitivanje prije nego što su takve informacije navedene i/ili obavijesti dostavljene i prije nego što je maloljetno dijete na zahtjev ostvarilo bilo kakvo pravo na kontakt.
- Osobe mlađe od 18 godina ispituju se u nazočnosti njihova odvjetnika.
- Ako osoba koja se ispituje ne razumije ili ne govori jezik, ima pravo na pomoć tumača.
- Ispitivanje se uvijek mora provoditi u skladu s odredbama zakona, sudskim pravilima i odgovarajućim policijskim propisima (PR 3/3, PR 3/4, PR 5/18).
- Maloljetne osobe koje nisu u istražnom zatvoru ispituju se i njihove se izjave uzimaju u prisutnosti njihovih roditelja ili skrbnika.
- Policija treba osigurati da se ispitivanje provede što prije, a u svakom slučaju u roku od 24 sata, tako da u pravilu nema potrebe tražiti od suda da odredi istražni zatvor (pismo Povjerenika za zaštitu dječjih prava od 11. 6. 2014.).

5. Uhićenje / ispitivanje / kazneni progon maloljetnih učenika

- Uhićenja i ispitivanja maloljetnih učenika u prostorijama škole moraju se izbjegavati. Međutim, ako je to potrebno, policijski službenici moraju ići u školu obučeni u civilnu odjeću i u neobilježenom policijskom vozilu.
 - Uhićenje i ispitivanje moraju se provesti u prisutnosti ravnatelja škole, kojeg se o tome unaprijed obavješćuje (PR 5/18, stavak 6. točka (3)).
- Kad je maloljetni učenik optužen, zamjenik povjerenika (*Astinomikos Diefthintis*) mora obavijestiti Ministarstvo obrazovanja i kulture samo onda kad je to prijeko potrebno i ako smatra da takva obavijest služi potrebama kaznene ili korektivne politike Republike Cipra i, naravno, uzimajući u obzir:
 - prirodu kaznenog djela i pod uvjetom da navedena radnja služi u svrhu zaštite ostalih učenika / nacionalne garde (*ethnofrouri*)
 - probleme s kojima se ciparsko društvo trenutačno suočava i
 - posebne okolnosti svakog slučaja.
- Zabranjeno je otkrivanje imena i/ili adrese škole i/ili fotografije ili bilo kakvih podataka koji mogu dovesti do identifikacije mlade osobe koja se pojavljuje pred sudom za maloljetnike (*Dikastirio Anilikon*), osim uz dopuštenje suda.

6. Uvjeti zadržavanja

Osim prava koja imaju svi zatvorenici (Zakon 163(I)/2005), pritvorenici mlađi od 18 godina imaju sljedeća dodatna prava u vezi sa zadržavanjem:

- Maloljetna djeca borave u ćelijama odvojenima od ćelija ostalih pritvorenika. Trebalo bi osigurati i da se maloljetne osobe u zajedničkim prostorijama ne susreću s odraslim zatvorenicima.
- Maloljetne osobe kojima je oduzeta sloboda moraju biti pritvorene u zatvorskim objektima posebno konstruiranima za osobe te dobi, u kojima su dostupne aktivnosti svojstvene za njihove potrebe i u kojima radi posebno obučeno osoblje. Takvi objekti moraju biti dovoljno veliki, dovoljno osvijetljeni i prozračeni, primjereno namješteni i dobro uređeni te moraju omogućiti odgovarajuće vizualne podražaje. Naposljetku, maloljetne osobe mogu u ćeliji držati odgovarajući broj osobnih stvari (Standardi CPT-a), osim ako se u vezi s tim pojave pitanja sigurnosti. Nadalje, u suradnji s drugim službama osigurava se da djeca svoje vrijeme provode na zdrav način (pismo Povjerenika za zaštitu dječjih prava od 7. studenoga 2014.).
- Roditelji ili skrbnici maloljetne osobe imaju pravo biti prisutni tijekom razgovora s njezinim odvjetnikom.
- Roditelji ili skrbnici maloljetne osobe moraju biti prisutni na svakom njezinu liječničkom pregledu, liječenju i liječničkoj kontroli.
- Osoba odgovorna za pritvorsku jedinicu sve pritvorenike, njihove srodnike ili drugu osobu po njihovu izboru, a u slučaju pritvorenika mlađih od 18 godina njihove roditelje ili skrbnike, mora na jeziku koji razumiju obavijestiti da imaju pravo na posjete svaki dan u trajanju do najviše jednog sata u odvojenom prostoru pritvorske ustanove, u prisutnosti policijskog službenika.

vii. Koje su posebne zaštitne mjere za ranjive osumnjičenike?

Djeca se smatraju ranjivim osobama te se stoga na njih primjenjuju i posebne zaštitne mjere iz prethodnog odjeljka vi.

Za potrebe Zakona o pravima uhićenih i pritvorenih osoba (Zakon 163 (I)/2005), «ranjiva osoba» znači osumnjičenik ili optuženik koji nije u stanju razumjeti ili učinkovito sudjelovati u kaznenom postupku zbog svoje dobi, psihičkog ili fizičkog stanja ili invaliditeta.

Ako je uhićena osoba s duševnim smetnjama ili tjelesnim invaliditetom, informacije povezane s njezinim pravima koja proizlaze iz Zakona 163 (I)/2005 daju joj se na jednostavnom i razumljivom jeziku, uzimajući u obzir posebne potrebe takvih osoba.

U tom slučaju osiguravaju se usluge osobe koja može uhićeniku ili ostalim uključenim osobama dati odgovarajuće informacije na način koji oni razumiju s obzirom na svoju nesposobnost ili invaliditet.

Nadalje, uhićena osoba koja zbog duševne smetnje ili tjelesnog invaliditeta očito nije u mogućnosti ostvariti prava na kontakt kako je to predviđeno zakonom (Zakon 163 (I)/2005) ima pravo ostvarivati takva prava uz pomoć i/ili u prisutnosti službenika državne medicinske i/ili socijalne službe, a takva joj pomoć mora biti dostupna odmah nakon uhićenja i u svakom slučaju čim to postane moguće.

D. Koji su zakonski rokovi tijekom istrage?

Uhićenik za kojeg se sumnja da je počinio kazneno djelo dovodi se pred suca u roku od 24 sata od uhićenja ako ispitivanje povezano s kaznenim djelom zbog kojeg je uhićen nije završeno. To pojavljivanje pred sucem služi kako bi policija zatražila zadržavanje osumnjičenika na određeno vrijeme, koje ne može biti dulje od osam dana, a u slučaju produljenja naloga ukupno tri mjeseca.

Nakon isteka naloga za zadržavanje i ako ispitivanje i istražni postupci nisu završeni, policija sudu može podnijeti zahtjev za produljenje naloga za još osam dana, što se može ponoviti i nakon produljenja zadržavanja svakih osam dana na maksimalno razdoblje oduzimanja slobode od ukupno tri mjeseca.

Zadržavanje osumnjičenika najčešće se smatra potrebnim ako postoji opasnost da bi na slobodi mogao utjecati na svjedoke ili uništiti dokaze. Na policiji je teret dokaza sudu da su u dovoljnoj mjeri ispunjeni uvjeti za izdavanje naloga za zadržavanje.

E. Koje se mjere provode u pripremnoj fazi koja prethodi sudskom postupku, uključujući alternative istražnom zatvoru i mogućnosti transfera u matičnu državu (Europski nalog za nadzor)?

Sud koji je nadležan u kaznenim predmetima može u okviru svojeg diskrecijskog prava odrediti optuženiku istražni zatvor tijekom suđenja u njegovu predmetu. U skladu s člankom 48. Zakonika o kaznenom postupku (glava 155.), ovlast okružnog suda koji provodi skraćeni postupak ograničena je na razdoblje od najviše osam dana svaki put kad se predmet odgodi. Međutim, kod Vrhovnog suda ili porotnog suda ne postoji takvo ograničenje ovlasti za određivanje zadržavanja optuženika tijekom suđenja u njihovu kaznenom predmetu.

Člankom 157. stavkom 1. Zakonika (glava 155.) propisuje se da sud koji je nadležan u kaznenim predmetima može odobriti puštanje zatvorenika uz jamčevinu. Ako sud odluči pustiti optuženika na slobodu, ovlašten je to učiniti utvrđivanjem posebnih uvjeta i nalaganjem optuženiku da potpiše dokument koji se odnosi na jamčevinu. Navedena ovlast suda proizlazi iz odredbi članka 48. i članka 157. stavka 1. Zakonika o kaznenom postupku.

Uvjeti za prosljeđivanje sudske odluke o mjerama nadzora

Nadležno tijelo Republike Cipra odluku koju je donijelo o mjerama nadzora može proslijediti nadležnom tijelu za identifikaciju države članice u kojoj predmetna osoba ima zakonito i uobičajeno boravište kad navedena osoba, nakon što je obaviještena o mjerama, pristane na povratak u tu državu članicu.

Nadležno tijelo za izdavanje Republike Cipra može, na zahtjev te osobe, proslijediti odluku o mjerama nadzora nadležnom

tijelu države članice koja nije država članica u kojoj osoba ima svoje

zakonito i uobičajeno boravište, pod uvjetom da nadležno tijelo države članice u kojoj osoba nema zakonito i uobičajeno boravište

pristaje na takav prijenos.

Nadležno tijelo za identifikaciju Republike Cipra pristaje proslijediti odluku o mjerama nadzora nad osobom koja nema zakonito i uobičajeno boravište u Republici Cipru samo ako je

navedena osoba na njezinu državnom području najmanje tri (3) mjeseca.

Nadležno tijelo za izdavanje u Republici Cipru porotni je ili okružni sud koji je nadležan u kaznenim predmetima i koji je nadležan za kazneno djelo ili je donio odluku o mjerama nadzora.

Nadležno tijelo za identifikaciju Republike Cipra s obzirom na odluke o mjerama nadzora druge države članice jest:

(a) okružni sud (*Eparchiako Dikastirio*) koji je mjesno nadležan na području na kojem boravi osoba za koju je druga država članica donijela odluku o mjerama nadzora

(b) okružni sud u Nikoziji (*Eparchiako Dikastirio Lefkosias*) ako je boravište predmetne osobe nepoznato ili ako predmetna osoba nema boravište u Republici Cipru.

■ Posljednji put ažurirano: 02/03/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.